

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele
2013. április

HÍREK

Rózsás flamingó és fakó keselyű a Mecsek térségében

Az idei tavasz ismét érdekes madarakat és a térségre nézve új fajokat hozott távcsöveink elé. A legizgalmasabbak a pellérdi halastónál megfigyelt rózsás flamingó és a Mecsek fölött átrepülő fakó keselyű voltak. A tél végi, tavaszi csapadékos időjárás következményeként sok helyen nagy területű belvízfoltok jelentek meg, érdemes ezeket is átvizsgálni, mert gólyatölcsökkel, csigaforgatókkal találkozhatunk a gyakoribb madárfajok nagy csapatai között.

A megújuló Pintér-kert Arborétum nyáron minden nap nyitva tart

Látványos szakaszához érkezett a mintegy száz éve létesített, és több mint 30 éve országos védelem alatt álló pécsi Pintér-kert rekonstrukciója. A Környezet és Energia Operatív Program pályázati támogatása segítségével végbemenő fejlesztések során az elmúlt évben elkészült a kert száz évvel ezelőtti stílust idéző kerítése, megtörtént a tavak szigetelése és a kert rendezése, az előregedett, tájidegen fák és cserjék lecserélése.

A Pintér-kert tavaszi pompában fogadja a látogatókat, a tavakban aranyhalak úszkálnak, virágok sokasága nyílik, kellemes kikapcsolódást, felüdülést és jó fotótémákat kínálva a kertbe ellátogatóknak. Májustól szeptember végéig minden nap nyitva tart, hétfőtől csütörtökig 8.00-16.00 óráig, pénteken 8.00-14.00 óráig, szombat-vasárnap 10.00-18.00 óráig.

A fejlesztések a nyitva tartás ideje alatt is folyamatosan zajlanak: a kert elmúlt évtizedek folyamán nem látogatható terület részének helyreállítása zajlik. A 2013 őszétől újból látogatható, közel egy hektáros kertrészben ezekben a hónapokban az elburjánzott erdőrészek megtisztítását, őshonos fafajok ültetését és a sétautak kialakítását végzik. A felújítást követően az arborétum az eddigihez képest háromszoros kiterjedésében, 1,8 hektáron lesz látogatható.

EMBER ÉS TERMÉSZET

Május 10.: Madarak és Fák Napja

1902. május 19-én, Párizsban egyezményt kötöttek az európai államok a mezőgazdaságban hasznos madarak védelme érdekében. 1902-ben Chernel István ornitológus szervezte meg Magyarországon először a Madarak és Fák Napját. Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletben írta elő: évente egy napot a népiskolákban a tanító arra szenteljen, hogy a tanulókkal a hasznos madaraknak és azok védelmének jelentőségét megismertesse. A természetvédelmi törvény 64. § (3) szerint „Minden év május 10-e a Madarak és Fák Napja. E nap megemlékezéseinek, rendezvényeinek a lakosság – különösen az ifjúság – természet védelme iránti elkötelezettségét kell szolgálnia.” A hasznos madarak védelme a madarak etetésével kezdődik, megfigyelésükkel folytatódik.

A jeles naphoz igazodva szervezi meg több éves hagyomány alapján a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság az általános iskolások Madarak és Fák Napi versenyét Pécsen, a Tettye Oktatási Központban. Május 11-én pedig az óvodásos és kisiskolások ismerkedhetnek játékos formában a gólyák világával Kölkeden, a Fehér Gólya Múzeumban a "Kamilla és Koszta kalandjai a gólyák birodalmában" című gólyabábs foglalkozáson.

A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG SZÁLLÁSHELYEI

A nemzeti park igazgatóság működési területének négy helyszínén működtet vendégházakat, melyek elsősorban kisebb társaságok, kutatók, családok részére nyújtanak szálláslehetőséget. Az alábbi linkeken részletes információ található a szálláshelyekről, fényképekkel, térképpel, valamint az érintett térségek programlehetőségeivel.

Pécs - Pintér-kerti vendégház
<http://www.ddnp.hu/szallas-pecs>

Abaliget - Denevérmúzeum vendégház
<http://www.ddnp.hu/szallas-abaliget>

Drávaszentes - Dráva Kapu Bemutatóközpont
<http://www.ddnp.hu/szallas-dravaszentos>

Szentborbás - Szentborbási Oktatási Központ
<http://www.ddnp.hu/szallas-szentborbas>

PROGRAMAJÁNLÓ

Programok az "Ördögszántotta hegyen"

A Villányi-hegység térsége kultúrtörténeti emlékei, méltán híres borai mellett természeti kincsekben is kiemelkedően gazdag. A terület különleges természetföldrajzi helyzetének köszönhetően egyedi, mediterrán hatásokat tükröző, gazdag növény- és állatvilággal büszkélkedhet, melyben számos ritka és védett faj is megtalálható.

A természetkedvelő látogatók élményben gazdag túrát tehetnek a Szársomlyón.

Szársomlyó Természetvédelmi Terület

Magyarország legdélibb hegyvidékének – a Villányi-hegységnek – legmagasabb tömbje a Szársomlyó. Erőteljes kiemelkedése sajátos és igen eltérő mikroklímát hoz létre a déli és északi oldalon, szubmediterrán klímaterületein botanikai ritkaságok élnek. A hegyen 75 védett növényfajt találtak, közülük 4 faj kizárólag itt fordul elő hazánkban. Ide, a fokozottan védett Szársomlyó csúcsára indít a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság heti öt alkalommal szakvezetéses túrát a Villányi (Nagyharsányi) Szoborparktól. Csoportoknak, egyéni turistáknak az alább megadott időpontokban van lehetőség a Szársomlyó meglátogatására.

Túranapok egész évben: szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap. Indulás helye: Villányi (Nagyharsányi) Szoborpark. Indulás időpontja: 10:00 óra (gyülekező: 9:45-kor). A túra hossza kb. 5 km, időtartama 3 óra. Információk: www.ddnp.hu/szarsomlyo

Nagyharsányi Szoborpark

A Nagyharsányi Szoborpark története 1967-ig nyúlik vissza. Ekkor tartották fiatal pécsi művészek kezdeményezésére a Szársomlyó egykori köfajtájában az első kőszobrász szimpoziumot. A következő évben a művészek a közeli Gyimóthy-villában állandó jellegű, nyári alkotótelepet létesítettek. Az alapítólevélben foglaltak értelmében az alkotótelepen készült művekből minden művésznek egy-egy alkotást a szimpozium közgyűjteményének kell átadni. Ez jelentette a mai szabadtéri szoborpark alapját. A kezdeti években hazai pályakezdő művészeket hívtak meg, majd később külföldi szobrászok is bekapcsolódtak az alkotó munkába. Az alkotói műhely kitűnő helyszínévé vált a kortárs képzőművészek számára a kapcsolatépítésre, tudásuk fejlesztésére. A Műtárgyegyüttes 2009-ben műemléki védeltséget kapott. Az alkotó művészek között olyan neves mestereket találunk, mint Bocz Gyula, Bencsik István, Kígyós Sándor, illetve Wladislaw Tumkiewicz (Lengyelország), Vittorio di Muzo (Olaszország), Pierre Székely (Franciaország/Magyarország). A környékből származó kőből, a lehető legtágabb műteremben, a szabad ég alatt készült művek szinte életre kelnek a szoborparkban, a felhagyott kőbánya igazi otthonává vált a műalkotásoknak. A szobrok többsége nonfiguratív: magányos tömbök, csavart oszlopok, furcsa bálványok, óriások játékszereire emlékeztető kövek. Némelyik a látogatóktól kapott nevet, ilyen például a Villányi Vénusz, a Kolumbusz tojása, vagy az Emlék. A szobrok hátterét észak és nyugat felől a felhagyott kőbánya felső jura kori mészkőrétegekből álló meredek fala adja, dél felől a végtelenbe nyúló Dráva-menti táj terül el.

Helyszín: 7822, Nagyharsány. Közlekedés: egyénileg, gépkocsival vagy Pécsről menetrend szerinti helyközi autóbusszjáráttal, GPS: 45.856244 18.430982.

Elérhetőség: 30/377-3388. Nyitva tartás: Május 1 – szeptember 30.: naponta 9.00-19.00; Április 1-30. és október 1-31.: naponta 10.00-18.00; November 1 – március 31.: naponta 10.00-16.00. Belépő: Felnőtteknek 400 Ft/fő, 18 éves kor alatt 250 Ft/fő. Figyelem! A Szársomlyóra induló szakvezetéses túrák résztvevői a szoborparkot ingyenesen tekinthetik meg.

Információ: www.ddnp.hu/szoborpark, www.facebook.com/szoborpark

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programjai májusban és június elején

Május 4.: Odúnéző túra a Fekete harkály tanösvényen - JELVÉNYGYŰJTŐ TÚRA

A túrán a résztvevők érdekes – akár kézzel fogható – információkat kaphatnak a zselici erdő életéről: változatos élőhely-típusokat, különféle fafajokat, csodás lágyszárú növényeket és rejtett életmódú állatokat ismerhetnek meg. A varázslatos hangulatú égerligetben kanyargó patak felett pallósorról nyílik lehetőség a vizes élőhely megfigyelésére. Sok érdekes információt lehet megtudni a madárodútelep jelentőségéről, valamint közelről megfigyelhetők lesznek az odúlakó fajok fiókái is.

Helyszín, időpont: Kaposvár-Töröcske déli vége, 10.00 óra. Túra hossza, időtartama: 5 km, 3-4 óra. Részvételi díj: 500 Ft/fő.

Május 7.: DDNP Klub

Az év madara, a gyurgyalag – Wágner László előadása

Diavetítéses előadás

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes.

Május 11.: Orchideaszámlálás a Kelet-Dráva Tájegységben

Az élőlények egyedszáma a környezeti tényezők hatására évenként változik, ez a változás akár negatív, akár pozitív irányban állandósulhat is. A folyamatot csak a rendszeres egyedszámlálással tudjuk nyomon követni. Hazai orchideáinkra különösen jellemző a rapszodikus virágzás. Egyik legimpozánsabb orchideánk a vitéz kosbor. Miközben a területen élő egyéb növény- és állatfajokkal is megismerkedünk, a vitéz kosbor egyik legjelentősebb baranyai élőhelyén az Önök segítségével végezzük el a faj 2013-as monitoringját.

Helyszín, időpont: Felsőszentmárton, templom, 10.00 óra. A részvétel ingyenes.

Május 11.: Kamilla és Koszta kalandjai a gólyák birodalmában

Gólyabábos foglalkozás gyerekeknek a Fehér Gólya Múzeumban

Kamilla, a gondoskodó gólyamama bevezeti fiókáját, a csintalan Kosztát a gólyák kalandos életébe. A program során a gyermekek bábok segítségével ismerkedhetnek meg a gólyák táplálkozásával, fészkelési szokásaival és vonulásukkal. A bábozás végén a résztvevők is kipróbálhatják, hogy milyen fészket építeni, gólyalábon járni és egy kis ügyességi játékon is megmérkőzhetnek a lelkesebbek. Emlékkül mindenki elkészítheti a saját gólya-pálcabábját.

Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 10.00 óra. Részvételi díj: 500 Ft/fő.

Május 11.: Cikta tanösvény túra

A Dél-Mezőföld Tájvédelmi Körzet Szenes-legelőjén kialakított tanösvény útvonalán haladva a homokpuszta természeti értékei csodálhatóak meg. A túrán az árvalányhajas puszta növény-, rovar- és madárvilágával találkozhatunk, megfigyelhetjük a játékos ürgéket, az itt költő gyurgyalagokat, búbos bankákat, parlagi pityereket és más madarakat. Az állattartó telepen őshonos háziállatok, mint pl. a tolnai cikta juh, vagy a mangalica tartásával ismerkedhetnek meg az érdeklődők.

Helyszín, időpont: Dél-Mezőföld TK, Nagydorogi Szenes-legelő, találkozás a Nagydorog-Györköny közötti műútról induló földútnál, 10.00 óra

Túra hossza, időtartama: 8 km, 4 óra. Részvételi díj: 500 Ft/fő.

Május 11.: Csillagnéző túra a Zselici Csillagoségbolt-parkban

A Zselicben a lakott területektől, városoktól távoli, világítás nélküli helyen olyan látvány tárul a túrázók elé, amilyen nemcsak Magyarországon, hanem egész Európa területén is ritkán adatik meg. Naplemente után derült, felhőtlen égbolt esetén a csillagos égbolt megfigyelésére lesz lehetőség Európa egyik legkisebb fényszennyezésű területén, csillagász szakember segítségével. A résztvevők távcsővel figyelhetik meg a szabad szemmel nem látható jelenségeket, és számtalan érdekes információt tudhatnak meg a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őretől.

A túra résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges!

Telefon: 30/405-4571

Helyszín, időpont: Zselic, Hotel Kardosfa, 19.30 óra. Túra hossza, időtartama: 5-6 km, 3 óra.

Részvételi díj: Felnőtt: 800 Ft/fő; 18 éves korig: 600 Ft/fő.

Május 14.: Öko-szemlélet a mindennapokban 3.

Buchert Eszter beszélgetéssorozata

A májusi beszélgetés vendége: Lantos Tamás és felesége Drávafok-Markócról.

A nyitott beszélgetés során a témában jártas meghívott vendégekkel keresünk választ arra, hogy egy kis odafigyeléssel, néhány változtatással hogyan élhetjük környezettudatosabban mindennapjainkat, hogyan tehetjük „zöldebbé” otthonunkat.

Lantos Tamás az elmúlt időkben országos hírnévre tett szert a drávafoki gyümölcsészettel, az ősi tájfajták megőrzésére és terjesztésére tett erőfeszítésével. Drávafok közvetlen szomszédja a mintegy hetven lakosú Markóc, ahol Tamás komoly közösségépítő munkával végez nagy sikerű falufejlesztést. A növénytermesztésre és az összefogásra épít. Saját maga termeszti fólíasátorban a palántákat, faiskolában a válogatott fajtájú gyümölcsfákat, és ingyen osztja szét a faluban, ahol ennek nyomán fellendült a kertművelés és a közösségi összefogás. Kihaló faluból éledő, sőt, mondhatni élőfalu lett néhány év alatt!

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes.

Május 15.: Kis madárgyűrűző – Pecsétgyűjtő program gyerekeknek

A madárgyűrűzés ismertetése.

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 15.00 óra. Program időtartama: 1,5 óra. Részvételi díj: 300 Ft/fő.

Május 18.: Szennyes ínfű túra - JELVÉNYGYŰJTŐ TÚRA

Hazánkban számtalan Mária-kegyhely található, melyek egyike a máriakéméndi Nagyboldogasszony templom. Túránk első részében megtekintjük a 18. században épült zarándokhelyet. A templom történetének megismerése után félórás sétával érjük el a Törökvári pihenőt. Innen, leküzdvé a közel 80 méteres szintkülönbséget, a domboldalba vájt 220 lépcsőn jutunk fel a 13. században épült vár romjaihoz. Míg elérünk az utunk végén található Remete-lyukig, megismerkedhetünk a környék változatos élővilágával, többek között a löszpuszták ritka növényével, a szennyes ínfűvel.

Helyszín, időpont: Máriakéménd, kegytemplom, 10.00 óra. Túra hossza, időtartama: 5 km, 5 óra. Részvételi díj: 500 Ft/fő.

Május 25.: Csodálatos madárvilág – Túra a Pacsmagi-tavaknál

Európai Nemzeti Parkok Napja

A Pacsmagi-tavak Természetvédelmi Terület legjelentősebb értékét madárvilága jelenti. A résztvevők szakvezető kalauzolásával járhatják körül a tavakat, a kilátótornyokból pedig cigányrécék, üstökös récék, gémek és számos egyéb madárfaj megfigyelésére nyílik lehetőség.

Helyszín, időpont: Majsapuszta (Keszőhidegkút és Regöly között), 8.00 óra

Túra hossza, időtartama: 8 km, 4 óra. Részvételi díj: 500 Ft/fő.

Május 25.: Hősök Napja a Mohácsi Történelmi Emlékhelyen

Első világháborús fegyverek és katonaruhák bemutatója, hagyományőrző egyesületek programjai, kreatív alkotó foglalkozások.

10.00 órától a Csatatéri séták programsorozat részeként előadás lesz a Mohácsi Történelmi Emlékhelyen és a sírkert bejárása B. Szabó János történész vezetésével.

Napközben a szabadtéri színpadon művészeti csoportok előadásai váltják egymást.

17.00 órakor nyílik a "Horvátország magyar festők szemével" című kiállítás, mely a hamarosan EU-taggá váló Horvátország tájait mutatja be. A kiállítást Ljiljana Pancirov, a Horvát Köztársaság pécsi főkonzulja nyitja meg.

17.30-kor "Mohács, ahol Trianon bölcsőjét faragták" címmel horvátországi, határon túli magyarok előadása kezdődik.

Helyszín, időpont: Mohácsi Történelmi Emlékhely, 10.00 óra.

Május 27.: Kis Természetbúvárok Szakköre

Egy tölgyfa lakói

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási központ, 15.00 óra

Program időtartama: 1,5 óra. Részvételi díj: 300 Ft/fő

Június 1.: Csatatéri séták – Kisbajom

A túrasorozat a hadtörténelem nyomait követi végig terepen a török időktől az 1950-es évekig, hadtörténész kutató közreműködésével.

A program során az I. bolgár hadtest 1945. márciusi harcainak nyomait kereshetik fel az érdeklődők. Helyszín, időpont: Kisbajom, faluközpont, 10.00. Program időtartama: 2-3 óra. Részv. díj: 500 Ft/fő.

Június 1.: Lappantyúk nyomában túra - JELVÉNYGYŰJTŐ TÚRA

A túrán szakvezető mutatja be a Barcsi Borókásban élő, különleges éjszakai madarat, a lappantyút. A résztvevőknek lehetőségük nyílik a homoki élőhelyekhez kötődő növény- és állatfajok megfigyelésére és az éjszakai erdő hangulatának megismerésére is.

Helyszín, időpont: Barcsi Borókás parkolója (6-os főút 253 km-szelvény), 17.00 óra.

Túra hossza, időtartama: 2-3 km, 4 óra. Részvételi díj: 500 Ft/fő.

Június 8.: Gyógynövénytúra Majson

Az interaktív túrán számtalan érdekességet tudhatnak meg a résztvevők a gyógynövényekről, hatásukról, felhasználási módjukról és a tradicionális gyógyászatban betöltött szerepükről.

Helyszín, időpont: Majs, futballpálya, 11.00 óra. Túra hossza, időtartama: 3-4 km, 3 óra. Részvételi díj: 500 Ft/fő.

Június 8.: „Az éjbe megy a vonatunk...” túra

A mesztegnyői állomástól kisvonattal indulunk a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetbe. A kakpusztai állomáson leszállva a résztvevők kellemes sétát tesznek az erdőben, és számos érdekességet hallhatnak a terület természeti értékeiről. Napnyugta után az érdeklődők csillagász segítségével ismerkedhetnek meg az égbolt csodáival, és távcsővel vizsgálhatják a szabad szemmel nem látható jelenségeket.

A túra résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges!

Telefon: 30/405-4571

Helyszín, időpont: Mesztegnyő, kisvasút állomás, 19.00 óra (Találkozó: 18.30 óra)

Túra hossza, időtartama: 5 km, 5-6 óra. Részvételi díj: Felnőtt: 800 Ft/fő; 18 éves korig: 600 Ft/fő + a kisvasút jegyára.

A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG BEMUTATÓHELYEI

[Pécs, Pintér-kert Arborétum](#)

[Pécs, Tettei Mésztufa-barlang](#)

[Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum](#)

[Mohácsi Történelmi Emlékhely](#)

[Kölked, Fehér Gólya Múzeum](#)

[Boki-Duna, halászati bemutatóhely](#)

[Barcs-Drávaszentés, Dráva Kapu Bemutatóközpont](#)

[Szársomlyó](#)

[Nagyharsányi Szoborpark](#)

Zselici Csillagoségbolt-park - [Éjszakai túrák előre meghirdetett időpontokban](#) - [Éjszakai túrák igény szerint](#)

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály

7625 Pécs, Tette tér 9.

Tel.: 72/518-221, 72/518-222

E-mail: wodtke@ddnp.kvvm.hu, komlos@ddnp.kvvm.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.